

خبرنامه امنیت رایانه ای کمیته امداد امام خمینی (ره)

سال اول، شماره پانزدهم نیمه دوم آبان هشتاد و شش

دفتر آمار و فناوری اطلاعات

در این شماره و شماره آینده به آموزش نحوه رفع ایرادات مهم ویندوز XP بدون اینکه مستقیماً درگیر جزئیات مشکل شویم می پردازیم به این صورت که در این شماره برخی ابزارهای ویندوز جهت رفع خرابی آن و بازگرداندن ویندوز به وضعیت کارکرد صحیح قبل آن را بررسی می کنیم و در شماره آینده نصب مجدد ویندوز XP از روی CD آن را به زبان ساده آموزش می دهیم.

تلاش شده است تا حد امکان مطالب به زبان ساده و قابل فهم برای همه بیان شود و با این وجود برای افراد با تجربه نیز مطالب جدیدی در این خبرنامه وجود داشته باشد. شما نیز می توانید نیازهای خود را جهت طرح و پاسخ و یا مطالب و مقالات خود را جهت درج با نام خود در این خبرنامه با ارسال به دفتر آمار و فناوری اطلاعات مرکز با ما در میان بگذارید.

رفع ایرادات ویندوز XP

باشد و در مورد نرم افزارهای قدیمی نصب آنها با این بخش هم قابل توصیه است.

نصب کردن تعداد بیش از حد فونت، نرم افزار و هر آنچه مورد نیاز نیست.

کاهش حجم فضای خالی درایو C و درایوی که ویندوز روی آن نصب است به کمتر از ۵۰۰ مگابایت.

استفاده از اینترنت بدون نصب تمام به روزرسانیهای ویندوز و یا استفاده از نرم افزار ضد ویروس و Firewall (دیوارآتش) مناسب

افزافه کردن فایل، حذف کردن فایل یا تغییر دادن فایلها موجود در C:\ و فولدر ویندوز یا برنامه های کاربردی توسط کاربر.

اجرای همزمان تعداد بیش از حد برنامه ها به گونه ای که سیستم نتواند پاسخگو باشد و کند شود.

بستن غیر عادی نرم افزارها بخصوص ابزارها و بخشهای خود ویندوز مانند My Computer که قفل کرده اند با End Task.

عدم صبر چند ثانیه ای در زمان روشن شدن رایانه برای اتمام کار روشن شدن ویندوز پیش از استفاده.

به دلایل زیادی ممکن است ویندوز شما دچار مشکلات اساسی شود در حدی که نصب مجدد ویندوز به شما توصیه شود. راهکارهایی که در این شماره مرور می کنیم را پیش از آنکه تصمی «به نصب دوباره ویندوز بگیری از آزمایش کنید و تنها در صورت عدم رفع مشکل با این راهکارها به سراغ نصب مجدد ویندوز بروید که البته نصب مجدد را نیز در شماره آینده بررسی خواهیم کرد.

گفتیم به دلایل زیادی ممکن است ویندوز شما دچار مشکلات اساسی شود، از آنجایی که پیشگیری همیشه بهتر از درمان است، برخی از این دلایل را با هم مرور می کنیم تا با پیشگیری از آنها بتوانید مشکلات را به حداقل برسانید:

- قطع کردن برق رایانه جهت خاموش کردن آن بدون استفاده از Shutdown، استفاده از کلید reset روی دستگاه رایانه و مانند آنها که همه به نوعی همان خاموش کردن رایانه بدون shutdown محسوب می شوند.

- نصب کردن درایورهای قدیمی ادوات جانبی بخصوص مربوط به دستگاههای تولید شده قبل از سال ۲۰۰۲ با وجود اخطار ویندوز.

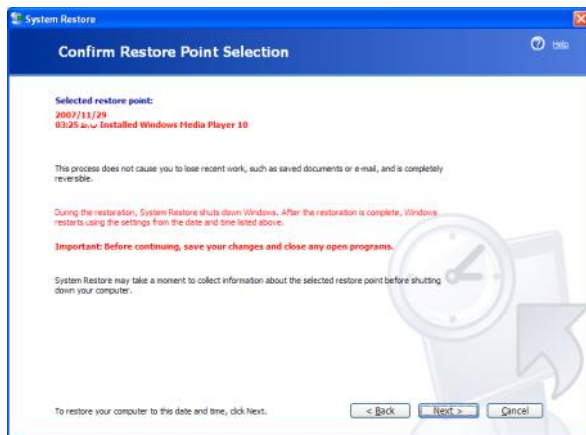
- نصب کردن بازیها و نرم افزارهای تولید شده قبل از سال ۲۰۰۲ که برای ویندوز XP طراحی نشده اند.

- پاک کردن نرم افزار نصب شده بدون استفاده از Add/Remove Program که بخشی در Control Panel ویژه حذف نرم افزارها می

رفع ایرادات ویندوز XP

همانطور که در تصویر بالا مشاهده می کنید، شما دو انتخاب دارید یکی برای بازگشت به زمان گذشته که مورد بالایی و انتخاب شده در تصویر است و دیگری برای ساختن Restore Point و به خاطر سپردن شرایط فعلی در صورتی که قصد انجام کاری دارید که ممکن است برای سیستم مشکلی ایجاد کند. در اینجا مورد اول را انتخاب و کلید next را فشار می دهید تا صفحه ای مانند تصویر فوق زیر ظاهر شود.

در قسمت سمت چپ صفحه باز شده یک تقویم مشاهده می کنید که برخی از روزهای آن به صورت توپر (Bold) نمایش داده شده است. این تاریخها روزهایی هستند که می توان به آنها بازگشت کرد. با انتخاب هر کدام از تاریخها یک یا چند مورد در بخش سمت راست صفحه ظاهر می شود. به عنوان نمونه در تصویر فوق شرح نمایش داده شده بیانگر نصب شدن مدیا پلیر ۱۰ ویندوز در آن تاریخ با ذکر ساعت آن می باشد. ممکن است توضیحی که مشاهده می کنید تنها عبارت System Checkpoint باشد که نشان می دهد اتفاق خاصی در آن روز نیفتاده بوده است بلکه صرفاً به صورت دوره ای شرایط ویندوز ذخیره شده است تا در زمان بروز مشکل احتمالی بتوان به آن تاریخ بازگشت. پس از فشردن Next، صفحه ای مشابه تصویر زیر ظاهر خواهد شد:

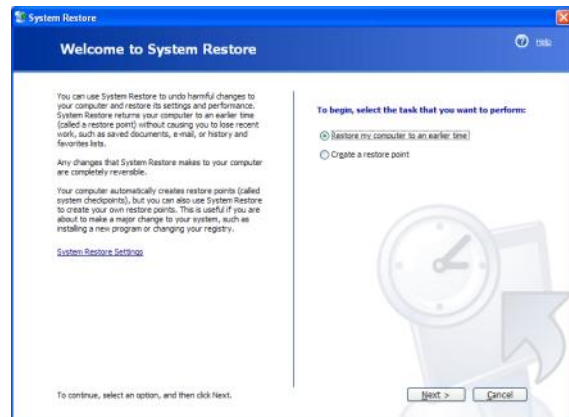
این بار اگر Next را فشار دهیم سیستم شروع به بازگشت به شرایط تاریخ گفته شده می نماید و در این فرآیند یک یا دو بار خاموش و روشن می شود. پیش از فشردن Next، تمام برنامه های باز را ببندید تا نرم افزارهای در حال اجرا مزاحم این فرآیند نشوند.

گاهی اوقات پیش می آید که سیستم اصولاً در حدى بالا نمی آید که بتوان برنامه ای را اجرا کرد، در این شرایط از Safe mode استفاده می کنیم به این صورت که در هنگام روشن شدن رایانه کلید F8 کیبورد

پس از مرور نکات فوق، به مرور چند تکنیک رفع مشکلات ایجاد شده می پردازیم.

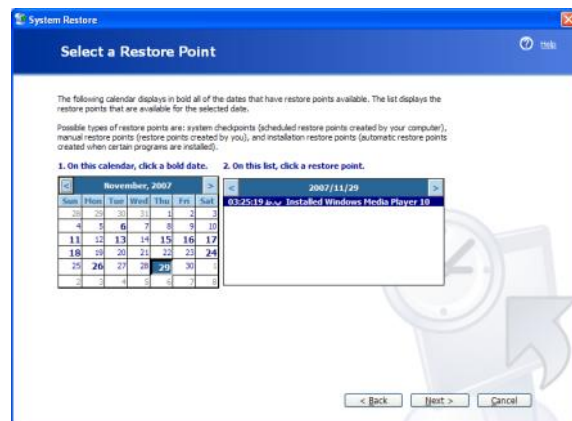
استفاده از System Restore:

این ابزار می تواند مانند یک ماشین زمان سیستم شما را به زمانی در گذشته بازگرداند که سیستم در آن به درستی کار می کرده است بدون آنکه فایلهایی که در این مدت ویرایش کرده اید مانند گزارشی که در word تایپ کرده اید یا تغییر داده اید را به گذشته بازگرداند. در حقیقت کارهای انجام شده را از دست نمی دهید و تنها ممکن است برخی از فایلهایی که حذف کرده بودید بازگردند.

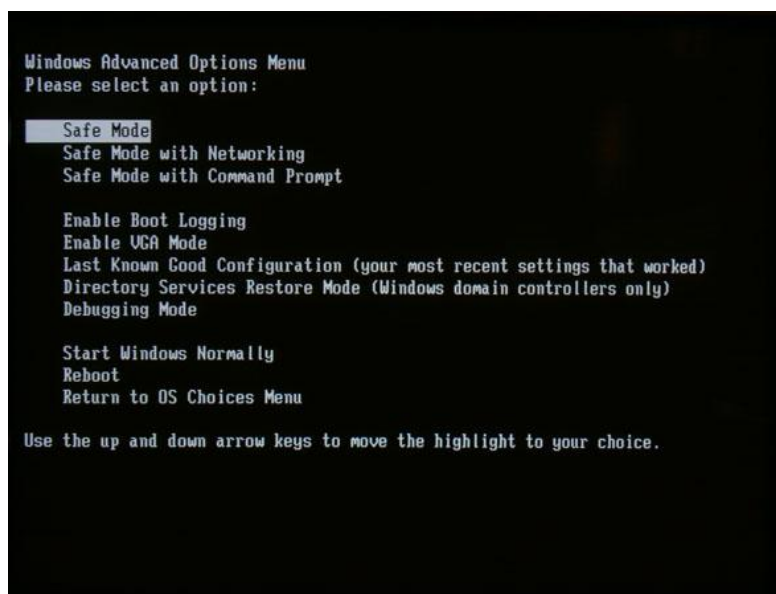
برای اجرای این نرم افزار از منوی Start با انتخاب All Programs، از لیست باز شده به Accessories بروید و در آنجا روی System Tools مکت کنید تا لیست ابزارهای آن نمایش داده شود. از لیست باز شده روی System Restore کلیک کنید تا تصویری مانند تصویر فوق ظاهر شود.

توصیه می شود در هنگام استفاده از این ابزار، از حضور یک فرد باتجربه مانند مسؤول IT استفاده کنید.

رفع ایرادات ویندوز XP

(قسمت بالای کیبورد، بالاتر از اعداد) را فشار می دهیم تا صفحه ای مانند تصویر زیر ظاهر شود. زمان فشار دادن این کلید تقریباً ۳ ثانیه بعد از روشن شدن سیستم است اما می توانید با فاصله یک ثانیه مرتباً این کلید را فشار دهید تا صفحه زیر باز شود. اگر روی سیستم خود چند ویندوز دارید و منوی انتخاب اینکه کدام ویندوز اجرا شود برای شما می آید، می توانید صبر کنید تا این منو ظاهر شود و بعد کلید F8 را بزنید.

حال از لیست ظاهر شده فوق، گزینه اول یعنی Safe Mode را انتخاب و Enter کنید. بالا آمدن ویندوز روی حالت Safe Mode معمولاً کمی بیشتر طول می کشد پس عجله نکنید و منتظر بمانید. در حالت Safe Mode احتمالاً همه نوشته ها و تصاویر بزرگتر نشان داده می شود، رنگها ضعیفتر هستند و.. که این موارد در این حالت همه طبیعی است و با Restart به حالت عادی برطرف می شود پس نگران آنها نباشید.

رفع ایرادات ویندوز XP

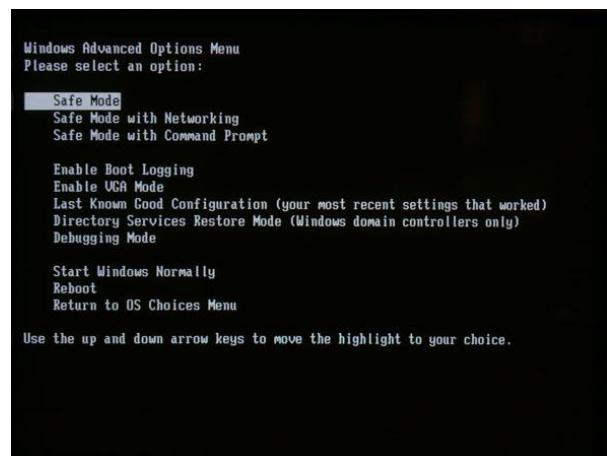
استفاده از Last Known Good Configuration:

با نگاه دوباره به تصویر مشکی قبل که دیدیم چگونه با استفاده از F8 ظاهر می شود، علاوه بر مورد Safe Mode، این گزینه را نیز مشاهده می کنید.

گزینه Last Known Good Configuration همانطور که از اسم آن هم مشخص می شود، بیانگر آخرین وضعیتی است که ویندوز توانسته در آن حالت و با آن تنظیمات به درستی روشن و خاموش شود. به ویژه در مواردی که مشکل ناشی از درایورهاست و ویندوز اصولاً نمی تواند به درستی اجرا شود این گزینه را هم آزمایش کنید. برای استفاده از این مورد کافی است آن را انتخاب و enter را فشار دهید و پس از بالا آمدن ویندوز یکبار آنرا Restart نمایید.

آنچه در این شماره مرور کردیم ضمن آنکه کاربردی و مفید می باشد، به عنوان پایه ای برای آموزشهای تخصصی تر در حذف دستی ویروسها و مانند آنها نوشته شده است لذا پیشنهاد می شود ورود به محیط Safe Mode و سپس restart جهت بازگشت به حالت عادی را آزمایش کنید و اگر در ویندوز به مشکلی برخورد کردید با راهنمایی مسؤل امور IT راهکارهای گفته شده در این شماره را به صورت عملی به کار بندید.

پس از بالا آمدن کامل ویندوز شما در حالت Safe Mode و در صورت نیاز ورود شما به سیستم با رمز و نام کاربری، صفحه ای مشابه تصویر پایین صفحه قبل باز می شود که دو کلید Yes و No دارد. برای اجرای برنامه مورد نظر ما یعنی System Restore باید No را انتخاب کنید. البته اگر احیاناً Yes را انتخاب کردید باز هم می توانید به روش گفته شده از منوی Start برنامه را اجرا کنید.

پرسشهای خود را در هر زمینه مرتبط با IT و رایانه از طریق پست الکترونیک یا نامه به دفتر آمار و فناوری اطلاعات مرکز با ما در میان بگذارید تا پاسخ آنها را در همین خبرنامه دریافت کنید.

همچنین در صورتی که علاقمند به همکاری با این خبرنامه می باشید، می توانید مقالات و مطالب خود را اعم از تألیف یا ترجمه در قالب یک فایل Word به صورت پست الکترونیک یا بر روی CD به دفتر آمار و فناوری اطلاعات ارسال نمایید تا پس از بررسی با نام خود شما در این خبرنامه درج شود.

تهیه شده در دفتر آمار و فناوری اطلاعات
با همکاری شرکت گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات خاورمیانه
نگارش و مشاوره علمی: احسان ریاضی اصفهانی

آدرس اینترنتی

<http://www.Emdad.ir/security>

کمیته امداد امام خمینی (ره)

لجنة امداد الامام الخميني (ره)

Imam Khomeini Relief Foundation